

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

5 Ιουνίου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2806

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/53861/240

(4η) Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/55246/807/18.05.2023 κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Προκήρυξη του προγράμματος "Εξοικονομώ 2023"» (Β' 3323) (Δράση ΤΑ 16872 MIS 5150059).

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

2. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

3. Τον ν. 4122/2013 «Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» (Α' 42) και ειδικότερα το άρθρο 10 αυτού.

4. Τον ν. 4822/2021 «Κύρωση της Σύμβασης Χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Δανειακής Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελληνικής Δημοκρατίας και των Παραρτημάτων τους και άλλες διατάξεις για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Α' 135).

5. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130).

6. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).

7. Το π.δ. 27/2025 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού, Υφυπουργών και Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης» (Α' 44).

8. Το π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μετα-

φορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139).

9. Την υπό στοιχεία Υ 12/07.07.2023 απόφαση του Πρωθυπουργού με τίτλο «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 4403).

10. Την υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 2021/28-9-2021 υπουργική απόφαση «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Δράσεων και των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας» (Β' 4498).

11. Την υπ' αρ. 28385/28.03.2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Σκοπός, αρμοδιότητες και εσωτερική διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας» και κατάργηση των υπό στοιχεία 100008/ΕΥΘΥ 936/28.09.2016 (Β' 3296) και 88238/ΕΥΘΥ811/29.08.2016 (Β' 2733) κοινών υπουργικών αποφάσεων» (Β' 2142).

12. Την υπ' αρ. 37076/21.04.2023 απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Τοποθέτηση προϊσταμένων στην Ειδική Υπηρεσία "Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας"».

13. Την υπ' αρ. 159296/13.12.2021 απόφαση ένταξης του Έργου «Εξοικονομώ κατ' Οίκον - Κύκλοι 2021, 2022» (κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5150059) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, όπως έχει τροποποιηθεί με τις υπό στοιχεία 17838 ΕΞ 2022/10.02.2022, 60323 ΕΞ 2023/13.04.2023 και 107711 ΕΞ 2024/23.07.2024 αποφάσεις.

14. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/55246/807/18.05.2023 κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Προκήρυξη του Προγράμματος "Εξοικονομώ 2023"» (Β' 3323), όπως τροποποιήθηκε: α. 1η τροποποίηση: υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/94640/1246/15.09.2023 (Β' 5530) κοινή υπουργική απόφαση, β. 2η τροποποίηση: υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/11755/91/01.02.2024 (Β' 821) κοινή υπουργική απόφαση και γ. 3η τροποποίηση: υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/97165/610/11.09.2024 (Β' 5174) κοινή υπουργική απόφαση.

15. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/138642/3296/13.12.2024 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και

Ενέργειας της περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

16. Τις υπό στοιχεία α. 196460 ΕΞ 2024/ΥΠΕΘΟΟ/24.12.2024 και β. 79647 ΕΞ 2025/ΥΠΕΘΟΟ/09.05.2025 (απ. ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/50492/226/12.05.2025) σύμφωνες γνώμες της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.

17. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται επιπλέον δαπάνη ύψους € σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού από αυτήν που αναφέρεται στην ανωτέρω υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/55246/807/18.05.2023 κοινή υπουργική απόφαση,

η οποία καλύπτεται στο πλαίσιο της ως άνω απόφασης ένταξης.

18. Το γεγονός ότι με τις διατάξεις της παρούσας τροποποιείται η διοικητική διαδικασία με επίσημο τίτλο «Προκήρυξη του Προγράμματος "Εξοικονομώ 2023"» και Μοναδικό Αριθμό Καταχώρησης (ΜΑΚ) στο ΕΜΔΔ «Μίτος» «239329», αποφασίζουμε:

Την 4η τροποποίηση της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/55246/807/18.05.2023 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο «Προκήρυξη του προγράμματος «Εξοικονομώ 2023», ως εξής:

1. Το κεφάλαιο 3.1: *Ενεργειακός στόχος - Απαιτήσεις, αντικαθίσταται ως εξής:*

«Η πρόταση (συνδυασμός παρεμβάσεων) για ενεργειακή αναβάθμιση, που υποβάλλεται με την αίτηση, θα πρέπει να καλύπτει τον ελάχιστο ενεργειακό – περιβαλλοντικό στόχο αίτησης, ως εξής:

Για κάθε επιλέξιμη κατοικία (μονοκατοικία ή διαμέρισμα) υποχρεωτική αναβάθμιση κατά τουλάχιστον τρεις (3) ενεργειακές κατηγορίες, σε σχέση με την κατάταξη στο Α' ΠΕΑ (και υποχρεωτικά κατ' ελάχιστον Β' κατηγορία όταν πρόκειται για ριζική ανακαίνιση), ώστε να εξασφαλίζεται εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας σε ποσοστό άνω του 30%.

Πίνακας 3.1.1 Ελάχιστος ενεργειακός στόχος κατηγοριών

Ενεργειακές κατηγορίες (κατάταξη)	Επιλέξιμη αίτηση με κατάταξη στο Α' ΠΕΑ	Ελάχιστος ενεργειακός στόχος : κατάταξη στο Β' ΠΕΑ
A+	--	--
A	--	--
B+	--	--
B	--	--
Γ	Γ	A
Δ	Δ	B+
E	E	B
Z	Z	Γ
H	H	Δ

Κάθε δομικό στοιχείο που αποτελεί τμήμα του κελύφους, καθώς και κάθε τεχνικό σύστημα, όταν τοποθετείται εκ των υστέρων ή αντικαθίσταται, πρέπει να ικανοποιεί τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης του Κ.Εν.Α.Κ στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό. Επιπλέον, εάν το υλοποιηθέν έργο αφορά σε ριζική ανακαίνιση του κτηρίου/της κτηριακής μονάδας, κατά την έννοια των διατάξεων της παρ. 12 του άρθρου 2 του ν.4122/2013, θα πρέπει, όλα τα τεχνικά συστήματα και τα δομικά στοιχεία του κελύφους να πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για υφιστάμενα κτήρια και να επιτυγχάνεται κατάταξη του κτηρίου/της κτηριακής μονάδας κατ' ελάχιστον στην ενεργειακή κατηγορία Β, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθ. 7 του «Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων» (Κ.Εν.Α.Κ), στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικά και λειτουργικά εφικτό. Σε περίπτωση που η επίτευξη της κατηγορίας Β δεν είναι τεχνικά και λειτουργικά εφικτή, το ανακαινιζόμενο κτήριο/κτηριακή μονάδα θα πρέπει να κατατάσσεται στην ενεργειακή κατηγορία που προκύπτει από τη Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης.

Επισημαίνεται ότι πέραν των ελάχιστων απαιτήσεων ενεργειακής απόδοσης του Κ.Εν.Α.Κ, θα πρέπει να ικανοποιούνται και οι πρόσθετες απαιτήσεις του Προγράμματος που αφορούν παρεμβάσεις (π.χ. ενεργειακοί υαλοπίνακες, υποχρέωση εγκατάστασης ηλιακού συστήματος παροχής ζεστού νερού χρήσης), όπως αυτές περιγράφονται στην ενότητα 3.2 του παρόντος.

Τα υλικά και τα συστήματα που θα χρησιμοποιηθούν για τις παρεμβάσεις θα πρέπει να φέρουν σήμανση CE, όταν απαιτείται, και πιστοποίηση των ενεργειακών τους χαρακτηριστικών που απαιτούνται για την διενέργεια της Β' Ενεργειακής Επιθεώρησης.

Επισημαίνεται ότι ο διαχειριστής (ανάδοχος ή κύριος του έργου) των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.), σύμφωνα με τις διατάξεις της ΚΥΑ υπ' αρ. 36259/1757/Ε103/2010 (Β'1312Β), υποχρεούται για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων αυτών, με σκοπό ιδίως την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση.

Οι παρεμβάσεις, που υποβάλλονται με την αίτηση για υπαγωγή στο Πρόγραμμα, προκύπτουν βάσει των συστάσεων του Ενεργειακού Επιθεωρητή και αφορούν αποκλειστικά τις παρακάτω κατηγορίες επιλέξιμων παρεμβάσεων.

Επισημαίνεται ότι κατά την ολοκλήρωση του έργου και βάσει του Β' ΠΕΑ θα γίνουν έλεγχοι επίτευξης τόσο για τον ελάχιστο ενεργειακό στόχο, όσο και για την εξοικονόμηση ενέργειας».

2. Το κεφάλαιο 4.1: Επιλέξιμος Προϋπολογισμός Παρεμβάσεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα ανώτατα όρια επιλέξιμων δαπανών για τις κατηγορίες επιλέξιμων παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης και τις υποκατηγορίες τους, που αναλύθηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο, αναγράφονται στους πίνακες 4.1.1 έως 4.1.5 και παρουσιάζονται, ανά κατηγορία δαπάνης βάσει των ενεργειακών τους χαρακτηριστικών. Οι κατωτέρω πίνακες χρησιμοποιούνται **αποκλειστικά για την διαμόρφωση της πρότασης παρεμβάσεων και όχι τον έλεγχο επιλεξιμότητας των δαπανών.**

Πίνακας 4.1.1 Εξοικονομώ 2023 - ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ/ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΚΙΑΣΗΣ/ΑΕΡΙΣΜΟΣ: Ανώτατα όρια επιλέξιμων δαπανών των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης βάσει ενεργειακών χαρακτηριστικών

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ / ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ/ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΚΙΑΣΗΣ/ΑΕΡΙΣΜΟΣ: ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΒΑΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ (€/m ² ή ανά μονάδα)	ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ
1. ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ/ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΚΙΑΣΗΣ/ΑΕΡΙΣΜΟΣ	I	II
Συντελεστής Θερμοπερατότητας U [W/(m ² · K)]	2 ≤ U < 3,2	U < 2,0
1.A1 Πλαίσιο αλουμινίου με ενεργειακό υαλοπίννακα - Παράθυρο	520€	605€
1.A2 Πλαίσιο αλουμινίου με ενεργειακό υαλοπίννακα – Εξωστόθυρα	420€	480€
1.B1 Πλαίσιο ξύλου με ενεργειακό υαλοπίννακα – Παράθυρο	665€	745€
1.B2 Πλαίσιο ξύλου με ενεργειακό υαλοπίννακα – Εξωστόθυρα	545€	605€
1.Γ1 Πλαίσιο PVC με ενεργειακό υαλοπίννακα – Παράθυρο	350€	370€
1.Γ2 Πλαίσιο PVC με ενεργειακό υαλοπίννακα - Εξωστόθυρα	250€	340€
1.Δ Μόνο ενεργειακοί υαλοπίννακες (Χωρίς αντικατάσταση πλαισίου) ⁽¹⁾ ⁽²⁾	140€	
1.E1 Εξωτερικό προστατευτικό φύλλο (σύστημα Κουτί-Ρολό, ή Εξώφυλλο) ⁽²⁾ ⁽³⁾	190€	
1.E2 Λοιπά σταθερά ή κινητά συστήματα σκίασης ⁽²⁾	49,5€	

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ / ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ/ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΚΙΑΣΗΣ/ΑΕΡΙΣΜΟΣ: ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΒΑΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ (€/m ² ή ανά μονάδα)			
	I		II	
1. Ζ. Συστήματα Μηχανικού Αερισμού με ανάκτηση θερμότητας (€/μονάδα)	I	II	III	
	Μη κεντρικά	Κεντρικά < 600m ³ /h	Κεντρικά > 600m ³ /h	
	1.025€	5.565€	8.345€	

Πίνακας 4.1.2 Εξοικονομώ 2023 - ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗ: Ανώτατα όρια επιλέξιμων δαπανών των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης βάσει ενεργειακών χαρακτηριστικών

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ / ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗ: ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΒΑΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ (€/m ²)	
2. ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗ	I	II
Θερμική Αντίσταση $R [(m^2 \cdot K) / W]$	$0,9 < R \leq 1,8$	$R > 1,8$
2.A Θερμομόνωση δόμοτος εξωτερικά	60€	67€
2.B Θερμομόνωση στέγης ή οριζόντιας οροφής κάτω από μη θερμομονωμένη στέγη	24€	35€
2.Γ1 Θερμομόνωση εξοστ. τοιχοποιίας, φέροντος οργανισμού, δαπέδου επί εδάφους επί πλοτής, ή μη θερμαννόμενου χώρου, με επικάλυψη με συνθετικό επίχρυσμα	62,5€	75,5€
2.Γ2 Θερμομόνωση εξοστ. τοιχοποιίας, φέροντος οργανισμού, δαπέδου επί πλοτής, ή μη θερμαννόμενου χώρου, με επικάλυψη με ελαφρά πετάσματα	39,5€	48€

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ / ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ/ΨΥΞΗΣ: ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΒΑΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ (€/μονάδα)		
3.Ζ Αντλίες θερμότητας αέρα – αέρα διαφορούμενου τύπου (splitunit) για θέρμανση/ψύξη χώρου ⁽⁶⁾	1.210€	2.055€	
3.Η Σύστημα Ενδοδαπέδιας Θέρμανσης ⁽⁷⁾	48€		

Πίνακας 4.1.4 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΖΝΧ: Ανότατα όρια επιλέξιμων δαπανών των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης βάσει ενεργειακών χαρακτηριστικών

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ / ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ		ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΖΝΧ: ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΒΑΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ (€/μονάδα)		
4. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΖΝΧ		I	II	III
Χωρητικότητα αποθήκευσης V (lt)		$110 < V \leq 135$	$135 < V \leq 185$	$V > 185$
4.A Ηλιακό θερμοσιφωνικό σύστημα συλλέκτη – ταμειντήρα αποθήκευσης ΖΝΧ ^{(8) (9)}		1.525€	1.750€	2.055€
4.B Ηλιοθερμικό σύστημα συλλέκτη – ταμειντήρα αποθήκευσης ΖΝΧ βεβιασμένης κυκλοφορίας ^{(8) (9)}		4.170€ ανά αίτηση		
4.Γ Ηλιοθερμικό σύστημα παροχής ΖΝΧ και υποβοήθησης θέρμανσης χώρου ^{(8) (9)}		13.915€ ανά αίτηση		
4.Δ Αντλία θερμότητας ⁽⁸⁾		2.065€ ανά αίτηση		

Σημείωση: Σε περίπτωση που στο σύστημα θέρμανσης περιλαμβάνεται και η παροχή ζεστού νερού χρήσης (ΖΝΧ) και ο ταμειντήρας αποθήκευσης του ΖΝΧ είναι ενσωματωμένος στο σύστημα θέρμανσης, δεν είναι επιλέξιμες οι παρεμβάσεις 4.A, 4.Γ, 4.Δ, ενώ γίνεται απομείωση της τιμής στην 4.B, κατά το ποσό που αναφέρεται στον Οδηγό.

Πίνακας 4.1.5 ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ: Ανώτατα όρια επιλέξιμων δαπανών των παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ / ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ		ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ: ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ
5. ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ		
5.Α Σύστημα διαχείρισης (smarthome) ^{(10) (11)}		3.025€ ανά αίτηση

Περιορισμοί:

(1)	Αφορά επιλέξιμες κατοικίες/διαμερίσματα προστατευόμενα ως μέρος συγκεκριμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής τους αξίας, όπως διατηρητέα και εντός παραδοσιακών οικισμών κτήρια, στο βαθμό που η συμμόρφωση προς ορισμένες ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης θα αλλοίονε κατά τρόπο μη αποδεκτό το χαρακτήρα ή την εμφάνισή τους. Στην περίπτωση αυτή, ο Ενεργειακός Επιθεωρητής θα πρέπει στο Έντυπο Καταγραφής παρεμβάσεων (Παρ. VI) να δηλώνει το συνολικό U του κοφράματος που επιτεύχθηκε με τον ναλοπίνακα που τοποθετήθηκε.
(2)	Ανώτατο όριο δαπάνης ανεξαρτήτως συντελεστή θερμοπερατότητας U. Για την καταχώρηση στον πίνακα παρεμβάσεων επιλέγεται κατηγορία U I.
(3)	Συμπληρωματικές παρεμβάσεις (επίλογη υποχρεωτικά σε συνδυασμό με αντικατάσταση κουφωμάτων).
(4)	Ανώτατο όριο δαπάνης ανεξαρτήτως ισχύος. Για την καταχώρηση στον πίνακα παρεμβάσεων επιλέγεται κατηγορία ισχύος I.
(5)	Η επιλέξιμη δαπάνη αφορά μόνο ένα σύστημα θέρμανσης και όχι περισσότερα των υποκατηγοριών 3.B έως 3.ΣΤ.
(6)	Με μέγιστο την τοποθέτηση 3 εξωτερικών μονάδων.
(7)	Επιλέξιμη παρέμβαση μόνον όταν περιλαμβάνονται στην πρόταση αναβάθμισης η παρέμβαση εξοικονόμησης ενέργειας της κατηγορίας 3Γ ή 3Δ.

(8)	Η επιλέξιμη δαπάνη αφορά μόνο ένα σύστημα παροχής ΖΝΧ και όχι περισσότερα των υποκατηγοριών 4.Α έως 4.Δ.
(9)	Για όλες επιλέξιμες κατοικίες δεν υπάρχει ήδη εγκατεστημένο σύστημα ΖΝΧ με χρήση ΑΠΕ, είναι υποχρεωτική η εγκατάσταση ήλιου συστήματος για την παροχή ΖΝΧ, εκτός εάν αυτό δεν είναι εφικτό και υπάρχει σχετική τεκμηρίωση του Ενεργειακού Επιθεωρητή.
(10)	Επιλέξιμη παρέμβαση μόνον όταν περιλαμβάνονται στην πρόταση αναβάθμισης και παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας των κατηγοριών 1 έως 4. Ο Ενεργειακός Επιθεωρητής πρέπει να δηλώσει την εκτιμώμενη εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνεται από την υλοποίηση της παρέμβασης.
(11)	Έξυπνα συστήματα διαχείρισης του συστήματος θέρμανσης που τοποθετούνται στα πλαίσια της παρούσας παρέμβασης, δεν μπορούν να είναι ταυτόχρονα επιλέξιμα και στην υποκατηγορία 3.Α.
(12)	Επιλέξιμη παρέμβαση μόνο ως αντικατάσταση υφιστάμενου συστήματος θέρμανσης (συμβατικών υγρών ή στερεών καυσίμων). Ο Ενεργειακός Επιθεωρητής καταγράφει στην πρόταση παρεμβάσεων (παράρτημα ΙΙ), το είδος καυσίμου του υφιστάμενου συστήματος θέρμανσης.

Για αντικατάσταση ή νέα εγκατάσταση συστημάτων θέρμανσης σε κτήριο / κτηριακή μονάδα η προτεινόμενη μέγιστη θερμική ισχύς του συστήματος (kW), βάσει του δελτίου προϊόντος του συστήματος, δεν μπορεί να βρίσκεται σε ανώτερη κατηγορία περιοχής ισχύος του πίνακα 4.1.3 από τη κατηγορία ισχύος της μέγιστης υπολογιζόμενης (Pgen) που έχει προκύψει από τη σχέση 4.1 της Τ.Ο.Τ.Ε.Ε.-20701-1/2017 ή από τη μελέτη θέρμανσης (λαμβάνοντας υπόψη την ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου/κτηριακής μονάδας σύμφωνα με την 1η σύσταση του ΠΕΑ). Εφόσον εγκατασταθεί σύστημα με μεγαλύτερη ισχύ που βρίσκεται σε ανώτερη κατηγορία περιοχής ισχύος του πίνακα 4.1.3 τότε επιλέξιμη είναι η κατηγορία ισχύος της κατηγορίας που βρίσκεται η μέγιστη υπολογιζόμενη (Pgen).

Σε περίπτωση που στο σύστημα θέρμανσης περιλαμβάνεται και η παροχή ζεστού νερού χρήσης (ZNX) και ο ταμιευτήρας αποθήκευσης του ZNX είναι ενσωματωμένος στο σύστημα θέρμανσης, τα ανώτατα όρια δαπάνης των υποκατηγοριών 3.B έως 3.Δ δύνανται να προσαρζάνονται κατά 2.055€ για τις κατηγορίες ισχύος I-IV, κατά 3.025€ για τις κατηγορίες ισχύος V-VI, και κατά 4.235€ για τις κατηγορίες ισχύος VII-VIII, χωρίς υπέρβαση του ανώτατου ορίου των 24.750€. Στην περίπτωση αυτή δεν γίνεται επιλέξιμη δαπάνη στην υποκατηγορία 4.A, 4.Γ και 4.Δ (πιν. 4.1.4) ενώ στην υποκατηγορία 4.B (πιν. 4.1.4) μειώνονται κατά 2.060€ το ανώτατο όριο ανά αίτηση.

Στις δαπάνες των ανωτέρω πινάκων ανά ειδικότερη παρέμβαση συμπεριλαμβάνονται τυχόν:

- Πρόσθετες αναγκαίες εργασίες για την ολοκληρωμένη υλοποίηση της παρέμβασης, όπως εργασίες και πάσης φύσεως υλικά για την προσαρμογή του κουφώματος (π.χ. ειδικοί αποστάτες, ταινίες αεροστεγανότητας κ.λπ.), σκαλωσιές, επιχρίσματα, μικροεργασίες αποκατάστασης της εμφάνισης του στοιχείου στο οποίο έγινε η παρέμβαση, εργασίες αποξηλώσεων/καθαίρεσεων και η εναλλακτική διαχείριση των παραγόμενων από αυτές αποβλήτων, σήτες, απαραίτητες εργασίες και επεμβάσεις για την ορθή λειτουργία/συμπεριφορά της θερμομόνωσης (συμπεριλαμβανομένων του κόστους του θερμομονωτικού υλικού, της κόλλας και των βυσμάτων, του υαλοπλέγματος, του ασταριού και του επιχρίσματος, των οδηγιών εκκίνησης και των λοιπών απαραίτητων τεμαχίων, όπως π.χ. γωνιόκρανα, κ.τ.λ., καθώς και το κόστος της εργασίας), τυχόν μικροεργασίες υποστήριξης της θερμομόνωσης (ρηγματώσεις, στεγανοποιήσεις, με τα απαραίτητα υλικά), απαραίτητες επεμβάσεις στη στέγη (π.χ. αντικατάσταση κεραμιδιών), ηλεκτρολογικές εργασίες και υλικά για την εγκατάσταση αντλίας θερμότητας, λοιπά αναγκαία συμπληρωματικά κόστη υλικών και εγκατάστασης (όπως η προμήθεια και τοποθέτηση σωληνώσεων, η προμήθεια και τοποθέτηση καπνοδόχου ανά διάμετρο σωλήνωσης, η προμήθεια και τοποθέτηση λοιπών παρελκομένων εξαρτημάτων λεβητοστασίου ανά εγκατεστημένη ισχύ συστήματος, κ.α.), κ.λπ.
- Το κόστος εργασίας που γίνεται στο πλαίσιο των επιλέξιμων παρεμβάσεων και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτών. Στο κόστος αυτό συμπεριλαμβάνονται τυχόν απαιτούμενες ασφαλιστικές εισφορές ΙΚΑ για τις οικοδομικές εργασίες, που βάσει της κείμενης νομοθεσίας (μη στεγασμένα επαγγέλματα), βαρύνουν τον Ωφελούμενο του Προγράμματος ως «κύριο του έργου».

Στα ανωτέρω όρια επιλέξιμων δαπανών **περιλαμβάνεται ΦΠΑ 24%**, που αποτελεί **επιλέξιμη δαπάνη** για το Πρόγραμμα. Εάν οι προμηθευτές υπάγονται σε καθεστώς μειωμένου ΦΠΑ ή απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης και καταβολής φόρου, τότε τα ανώτατα όρια επιλέξιμων δαπανών που καθορίζονται στο παρόν Κεφάλαιο, θα μειώνονται κατά το αναλογούν ποσοστό (%) ΦΠΑ. Ως βάση της απομείωσης θεωρείται η αρχική δαπάνη προ ΦΠΑ 24%.

Ο ανώτατος επιλέξιμος προϋπολογισμός παρεμβάσεων ενεργειακής αναβάθμισης με ΦΠΑ ανά αίτηση Ωφελούμενου, **δεν μπορεί να υπερβαίνει:**

α) το γινόμενο του 1,20 € επί το σύνολο της εκτιμώμενης ετήσιας εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας (kWh) όπως προκύπτει από το Α' Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης,

β) το γινόμενο του 240 €/m² επί την επιφάνεια κυρίων χώρων όπως αυτή προκύπτει από το έντυπο Ε9,

γ) τις 24.750€.

Επισημαίνεται ότι τα επιμέρους ανώτατα όρια ανά επιλέξιμη δαπάνη των πινάκων 4.1.1 – 4.1.5 ισχύουν μόνο κατά το στάδιο πρότασης παρεμβάσεων και όχι κατά τον τελικό έλεγχο.

3. Στο κεφάλαιο 5.4 Υποβολή Αίτησης, στην αρχή του πέμπτου εδαφίου προστίθεται:

«Κατά τον τελικό έλεγχο ελέγχονται» (από το Μητρώο Βραχυχρόνιων Μισθώσεων της ΑΑΔΕ:

- Στοιχεία ως προς την εγγραφή και την βραχυχρόνια διαμονή)»

4. Στο κεφάλαιο 5.4, υποκεφάλαιο «Διαδικασία υποβολής», στο τέλος προστίθεται η φράση

- «Ο ωφελούμενος δεν μπορεί να είναι Τεχνικός Σύμβουλος του εαυτού του».

5. Στο κεφάλαιο 5.5, στην υποενότητα Α) «Ενοικιαζόμενη/δωρεάν παραχωρούμενη κατοικία» η τρίτη παράγραφος αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο Φορέας Υλοποίησης, πριν την Υπαγωγή της αίτησης διενεργεί έλεγχο σώρευσης για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (*de minimis aid*) και σε περίπτωση που από τον έλεγχο προκύψει υπέρβαση του προβλεπόμενου ορίου, ο Ωφελούμενος ενημερώνεται, μέσω του πληροφοριακού συστήματος υποβολής αιτήσεων, ότι η αίτησή του δεν κρίνεται επιλέξιμη και θα απορριφθεί. Μετά την Υπαγωγή της αίτησης ο Φορέας Υλοποίησης και πριν την τελική καταβολή της ενίσχυσης ενημερώνει το Κρατικό Σύστημα Σώρευσης».

6. Στο κεφάλαιο 5.5, στην υποενότητα ΣΤ') Πρόσφατη απόκτηση ακινήτου, στο τέλος προστίθεται η ακόλουθη φράση:

«Στις περιπτώσεις που τα κατά τόπους υποθηκοφυλακεία καθυστερούν στην έκδοση πιστοποιητικού μεταγραφής, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να προσκομίσει βεβαίωση για την μεταγραφή / καταχώριση του τίτλου ιδιοκτησίας στο κατά τόπο αρμόδιο Υποθ/κείο ή Κτηματολογικό Γραφείο, υπογεγραμμένη από δικηγόρο (άρθρο 366 ν.4700/2020 (ΦΕΚ Β'127)), η οποία επέχει, ως προς όλες τις έννομες συνέπειες, θέση πιστοποιητικού μεταγραφής».

7. Στο κεφάλαιο 5.8 Χρηματοδοτικό Σχήμα, η τρίτη παράγραφος αντικαθίσταται ως εξής:

«Η επιλογή Ιδίων Κεφαλαίων είναι αμετάκλητη και δεν αλλάζει στη συνέχεια. Η επιλογή δανείου επιτρέπεται να αλλάξει σε επιλογή Ιδίων Κεφαλαίων μέχρι την υπογραφή της δανειακής σύμβασης.»

8. Στο κεφάλαιο 6.3 Παράταση Προθεσμιών, η τρίτη παράγραφος αντικαθίσταται ως εξής:

«Όλες οι οριζόμενες προθεσμίες στο σώμα του παρόντος Οδηγού Εφαρμογής, όπως οι ενδιάμεσες προθεσμίες σε οποιοδήποτε στάδιο (προθεσμία υποβολής ΗΤΚ, επιλογής χρηματοδοτικού σχήματος, κ.α), ή η προθεσμία υλοποίησης εργασιών και η παράταση της, δύναται να παρατείνονται κατά περίπτωση, είτε για το σύνολο είτε για ομάδες αιτήσεων, λόγω αναγκών του Προγράμματος έπειτα από σχετική ανακοίνωση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία αναρτάται κατ' ελάχιστον στην ιστοσελίδα του Προγράμματος.»

9. Το κεφάλαιο 7.3 Παραστατικά, αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα παραστατικά δαπανών παρεμβάσεων και λοιπών δαπανών, για τους σκοπούς του κάθε έργου, εκδίδονται από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας της αίτησης του Ωφελούμενου και εντός του συμβατικού χρόνου υλοποίησης, με εξαίρεση το παραστατικό πληρωμής του Α' ΠΕΑ η ημερομηνία του οποίου μπορεί να προηγείται της έκδοσης του Α' ΠΕΑ (βλέπε παράγρ. 2.4). Όλα τα παραστατικά δαπανών των υλοποιημένων παρεμβάσεων πρέπει να φέρουν ημερομηνία προγενέστερη ή το πολύ ταυτόσημη με την ημερομηνία έκδοσης του Β' ΠΕΑ. Παραστατικά δαπανών υλοποιημένων παρεμβάσεων που φέρουν ημερομηνία μεταγενέστερη της ημερομηνίας έκδοσης του Β' ΠΕΑ γίνονται αποδεκτά υπό την προϋπόθεση ότι συνοδεύονται από δελτία αποστολής που έχουν εκδοθεί πριν την ημερομηνία έκδοσης του εν λόγω ΠΕΑ.

Σημειώνεται ότι η έκδοση φορολογικού παραστατικού για την αμοιβή του Τεχνικού Συμβούλου μπορεί να γίνει και από Νομικό πρόσωπο, με το οποίο ο Τεχνικός Σύμβουλος έχει κάποια σχέση εργασίας ή είναι εταίρος (τα αποδεικτικά εργασιακής σχέσης αναφέρονται στο **Παράρτημα ΧΙ**).

Για την υλοποίηση των παρεμβάσεων (προμήθεια εξοπλισμού/υλικών και εκτέλεση εργασιών) εκδίδονται τα παραστατικά Λιανικών Συναλλαγών που προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία και ειδικότερα ο Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ), όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά. Στο πλαίσιο αυτό είναι αποδεκτά τα εξής παραστατικά:

- Απόδειξη Λιανικής Πώλησης ή ισοδύναμο βάσει του ΚΦΑΣ παραστατικό επί πιστώσει, για την προμήθεια εξοπλισμού/υλικών στο όνομα του Ωφελούμενου. Στο παραστατικό αυτό αναγράφεται υποχρεωτικά και αναλυτικά:
 - η λιανική τιμή πώλησης για κάθε είδος πωλούμενου στοιχείου (υλικά, εξαρτήματα κ.λπ.) ,
 - τα στοιχεία του ωφελούμενου
- Απόδειξη Παροχής Υπηρεσιών ή ισοδύναμο βάσει του ΚΦΑΣ παραστατικό, για τις μελέτες, υπηρεσίες, ή τις εργασίες εγκατάστασης του εξοπλισμού στο όνομα του Ωφελούμενου. Στο παραστατικό αυτό αναγράφεται υποχρεωτικά:
 - το είδος (τοποθέτηση, μελέτη, κ.λπ.) και η αξία των εργασιών,
 - Τα στοιχεία του ωφελούμενου.

Στην περίπτωση που ένας ανάδοχος/προμηθευτής εκδίδει απόδειξη λιανικής πώλησης ή ισοδύναμο βάσει του ΚΦΑΣ παραστατικό όπου δεν είναι δυνατή η αναγραφή των προαναφερόμενων στοιχείων ανά φορολογικό παραστατικό, προσκομίζει επιπλέον και Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία αναφέρει αναλυτικά, ανά παραστατικό, τα ανωτέρω απαιτούμενα στοιχεία.

Ο ΦΠΑ αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη για το Πρόγραμμα και δηλώνεται διακριτά στα παραστατικά. Εάν οι προμηθευτές υπάγονται σε καθεστώς μειωμένου ΦΠΑ ή απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης και καταβολής φόρου, θα πρέπει να δηλωθεί ο ΦΠΑ που ισχύει. Σε κάθε περίπτωση, ισχύουν τα ανώτατα όρια επιλέξιμων δαπανών στην βάση της καθαρής τους αξίας, προ ΦΠΑ.

Τα παραστατικά δαπανών θα πρέπει να προέρχονται μόνο από έναν προμηθευτή/ανάδοχο ανά κατηγορία δαπάνης, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό.

Όλες οι πληρωμές θα πρέπει να πραγματοποιηθούν αποκλειστικά μέσω τραπεζικού συστήματος.

Επισημαίνεται ότι ειδικά για τα παραστατικά δαπάνης που αφορούν σε τιμολόγιο, θα πρέπει, στα στοιχεία επαγγέλματος του λήπτη του παραστατικού, να έχουν την **ένδειξη «ιδιότης»**.

Στα πλαίσια ολοκλήρωσης του έργου, τα παραστατικά που υποβάλλονται, μπορεί να είναι είτε **εξοφλημένα** είτε **επί πιστώσει** είτε συνδυασμός αυτών.

Το σύνολο των παραστατικών θα πρέπει να αντιστοιχεί στο κόστος του έργου.

Για την εξόφληση των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος, θα λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές. Σε κάθε περίπτωση, **δεν είναι επιλέξιμες συναλλαγές που πραγματοποιούνται με καταβολή μετρητών και εκτός τραπεζικού συστήματος**.

Δεν γίνονται αποδεκτά τα ακόλουθα:

- Φορολογικά στοιχεία τα οποία εκδόθηκαν πριν την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας, ανεξάρτητα εάν εξοφλούνται αργότερα.
- **Η εξόφληση δαπανών με μετρητά ή με τη χρήση επιταγών τρίτων.**
- Πληρωμές οι οποίες έγιναν με τρόπο και με παραστατικά τα οποία δεν είναι σύμφωνα με **τις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις**, που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Τα παραστατικά δαπανών που δεν θα εκδίδονται σύμφωνα με τα ανωτέρω, δεν θα γίνονται δεκτά και οι σχετικές δαπάνες δεν θα θεωρούνται επιλέξιμες για το Πρόγραμμα.

Επισημαίνεται ότι κατά την ολοκλήρωση των εργασιών:

- Σε περίπτωση δανείου, αν το ποσό του δανείου που θα αναλογεί στο τελικό επιλέξιμο κόστος παρεμβάσεων, είναι μικρότερο της προκαταβολής δανείου που έχει εκταμειωθεί, απαιτείται η επιστροφή του υπερβάλλοντος ποσού με μέριμνα του ωφελουμένου, προκειμένου να είναι δυνατή η εκταμίευση των λοιπών κινήτρων του Προγράμματος, καθώς δεν είναι επιτρεπτή η χρήση ποσού επιχορήγησης για την αποπληρωμή του δανείου.

Σε κάθε περίπτωση, η ευθύνη για την επιστροφή του υπερβάλλοντος ποσού βαρύνει τον Ωφελούμενο».

10. Το κεφάλαιο 7.4 Διαδικασία Τροποποιήσεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι όροι υλοποίησης του έργου όπως ορίζονται στην απόφαση υπαγωγής και συγκεκριμένα τα στοιχεία του Ωφελούμενου και του ακινήτου, το ύψος της επιχορήγησης καθώς και το επιλέξιμο κόστος, η επίτευξη του ενεργειακού στόχου του Προγράμματος καθώς και ο χρόνος υλοποίησης των παρεμβάσεων είναι ουσιώδεις και δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε αλλαγή από τον Ωφελούμενο. Αλλαγή σε κάποια από τα ανωτέρω γίνεται κατόπιν ελέγχου του Φορέα Υλοποίησης.

Επιτρέπονται τροποποιήσεις του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου, υπό την προϋπόθεση ότι με την τροποποίηση δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης του έργου στο Πρόγραμμα και ειδικότερα:

Ο Ωφελούμενος μπορεί να τροποποιήσει τον συνδυασμό παρεμβάσεων, υπό την προϋπόθεση ότι με το νέο συνδυασμό παρεμβάσεων θα επιτυγχάνεται (διαπίστωση βάσει του Β' ΠΕΑ, με την ολοκλήρωση του έργου) ο ελάχιστος ενεργειακός στόχος.

- Για τις αμοιβές των λοιπών δαπανών δεν επιτρέπεται η υπέρβαση, ανά περίπτωση, των ποσών που έχουν εγκριθεί με την απόφαση υπαγωγής.
- Δεν γίνεται δεκτό αίτημα τροποποίησης που έχει ως συνέπεια την αύξηση του εγκεκριμένου επιλέξιμου προϋπολογισμού παρεμβάσεων αλλά και του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού.
- Επιτρέπεται αλλαγή προμηθευτή. Στην περίπτωση που ο αρχικός προμηθευτής έχει ήδη λάβει προκαταβολή, ο Ωφελούμενος θα πρέπει πρώτα να διασφαλίσει ότι ο αρχικός προμηθευτής θα επιστρέψει την προκαταβολή στον λογαριασμό προέλευσής της και στη συνέχεια να προβεί στην αλλαγή του προμηθευτή στο πληροφοριακό σύστημα. Σε

κάθε περίπτωση η ευθύνη για την επιστροφή της προκαταβολής βαρύνει τον Ωφελούμενο. Το ποσό της επιστροφής είτε αποδίδεται στους νέους προμηθευτές είτε επιμερίζεται στους υφιστάμενους είτε παραμένει στον λογαριασμό του Ωφελούμενου.

- Επιτρέπεται, μέχρι την δήλωση πιστοποίησης εργασιών, αλλαγή του Τεχνικού Συμβούλου, με ενημέρωση της αλλαγής στο πληροφοριακό σύστημα.

Γίνεται δεκτή, μετά από σχετική δήλωση τροποποίησης η οποία υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος, αλλαγή του χρηματοδοτικού σχήματος στις περιπτώσεις περιορισμού του τραπεζικού δανεισμού, ή απόρριψης του από την τράπεζα (εν μέρει ή εν όλω), ή υπαναχώρησης του Ωφελούμενου από το δάνειο μέσω ενημέρωσης της τράπεζας. Ειδικότερα:

- Σε περίπτωση που μετά την έκδοση της απόφασης υπαγωγής και κατά το στάδιο υπογραφής της δανειακής σύμβασης δεν χορηγηθεί δάνειο από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό ή χορηγηθεί μικρότερο ποσό, ή ο Ωφελούμενος δεν υπογράψει τη δανειακή σύμβαση, υφίσταται η δυνατότητα κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής με ίδια κεφάλαια. Στην περίπτωση αυτή, και εφόσον ο Ωφελούμενος αποδέχεται μέσω του πληροφοριακού συστήματος την εν λόγω μεταβολή στο χρηματοδοτικό σχήμα, ο Φορέας Υλοποίησης προχωρεί στην τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής λόγω αλλαγής χρηματοδοτικού σχήματος. Η ανωτέρω αποδοχή θα πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός της προθεσμίας που τίθεται για την υπογραφή δανειακής σύμβασης (παρ. 6.2).

- Σε περίπτωση περιορισμού του ποσού του δανείου από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό μετά την υπογραφή της δανειακής σύμβασης, θα πρέπει να υποβληθεί από τον Ωφελούμενο αίτηση στον Φορέα Υλοποίησης για σχετική τροποποίηση του χρηματοδοτικού σχήματος.

Η υποβολή δήλωσης τροποποίησης δεν παρατείνει το χρόνο υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου, όπως αυτός έχει οριστεί στην παρ. 6.2.

Γενικές επισημάνσεις για την τροποποίηση και ολοκλήρωση του έργου

Τροποποιητική απόφαση υπαγωγής εκδίδεται από τον Φορέα Υλοποίησης μόνο για την περίπτωση εκείνη που υποβάλλεται αίτημα τροποποίησης λόγω αλλαγής του **χρηματοδοτικού σχήματος**, καθώς και σε περιπτώσεις αλλαγής Ωφελουμένου λόγω αποβίωσης. Για όλες τις άλλες περιπτώσεις δεν υποβάλλεται αίτημα τροποποίησης και οι σχετικές αλλαγές στις δαπάνες κρίνονται ως επιλέξιμες ή μη στο στάδιο της ολοκλήρωσης (μετά την υποβολή της δήλωσης πιστοποίησης για την ολοκλήρωση του έργου) και αποτυπώνονται στην απόφαση ολοκλήρωσης.

Σε περίπτωση ολοκλήρωσης του έργου με κόστος μικρότερο από τον επιλέξιμο προϋπολογισμό (συνολικό ή/και παρεμβάσεων) βάσει της απόφασης υπαγωγής του έργου του Ωφελούμενου, οι αλλαγές αποτυπώνονται στην απόφαση ολοκλήρωσης αναπροσαρμόζοντας τα κίνητρα. Αν προκύπτει ανάγκη επιστροφής μέρους ή του συνόλου της επιχορήγησης, αυτή θα πρέπει να επιστραφεί με ευθύνη και μέριμνα του Ωφελουμένου στον λογαριασμό προέλευσής της, ενώ σε περίπτωση δανείου το ποσό του δανείου αναπροσαρμόζεται βάσει του νέου επιλέξιμου κόστους παρεμβάσεων. Η απόφαση ολοκλήρωσης κοινοποιείται στον Ωφελούμενο και το χρηματοπιστωτικό οργανισμό. Επισημαίνεται ότι προκειμένου να καταβληθεί η επιχορήγηση, το υπερβάλλον ποσό δανείου που τυχόν έχει εκταμιευθεί επιστρέφεται άμεσα από τον Ωφελούμενο.»

11. Το κεφάλαιο 8.5 Ενστάσεις, αντικαθίσταται ως εξής:

«Α. Κατά το στάδιο Υποβολής

Κατά την διαδικασία υποβολής αιτήσεων, δικαίωμα έντασης υπάρχει μόνο κατά του αποτελέσματος επί των Προσωρινών πινάκων κατάταξης Επιλέξιμων / Επιλαχουσών / Απορριπτέων αιτήσεων.

Η ένσταση υποβάλλεται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία έκδοσης των Προσωρινών Πινάκων.

Β. Κατά το στάδιο Υπαγωγής

Μετά την υποβολή αίτησης και μέχρι την Υπαγωγή της στο Πρόγραμμα, δικαίωμα έντασης υπάρχει μόνο κατά του αποτελέσματος της Απόρριψης αίτησης κατόπιν διαδικασίας ελέγχου ή παρέλευσης καταληκτικής ημερομηνίας.

Η ένσταση υποβάλλεται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την γνωστοποίηση μέσω του πληροφοριακού συστήματος της απόρριψης της αίτησης.

Γ. Κατά το στάδιο Υλοποίησης

Από την έναρξη της Υπαγωγής στο Πρόγραμμα και μέχρι την ολοκλήρωση και πληρωμή της (ολοκλήρωση φυσικού και οικονομικού αντικείμενου), δικαίωμα έντασης υπάρχει κατά του αποτελέσματος κατόπιν διαδικασίας ελέγχου της απένταξης της αίτησης, ή ανάκλησης της απόφασης υπαγωγής.

Η ένσταση υποβάλλεται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την γνωστοποίηση μέσω του πληροφοριακού συστήματος της απένταξης της αίτησης.

Σε περίπτωση όπου από την απένταξη προκύπτει η ανάγκη δημοσιονομικής διόρθωσης και υποχρέωση επιστροφής ενίσχυσης, η ένσταση υποβάλλεται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση του πορίσματος του ελέγχου για τις περιπτώσεις

που δεν υφίσταται δάνειο και τριάντα (30) ημερών για τις περιπτώσεις που έχει ληφθεί δάνειο και απαιτείται για την υποστήριξη της ένστασης υποβολή στοιχείων που εκδίδει ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός.

Σε όλες τις ως άνω περιπτώσεις, η ένσταση υποβάλλεται προς τον Φορέα Υλοποίησης μέσω του πληροφοριακού συστήματος και για κάθε μια από τις ανωτέρω περιπτώσεις το δικαίωμα ένστασης δίνεται μία (1) φορά.

Τέλος, σε περιπτώσεις όπου κατόπιν ελέγχου η ανάγκη δημοσιονομικής διόρθωσης και υποχρέωση επιστροφής ενίσχυσης προκύπτει μετά την ολοκλήρωση του Προγράμματος (ολοκλήρωση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου), η ένσταση υποβάλλεται εγγράφως προς τον Φορέα Υλοποίησης, στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση του πορίσματος του ελέγχου.

Για την εξέταση των ενστάσεων ο Φορέας Υλοποίησης ορίζει αρμόδια Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων, διατηρώντας τη δυνατότητα να ορίζει και επιπρόσθετες επιτροπές εξέτασης ενστάσεων. Τα μέλη των επιτροπών εξέτασης ενστάσεων δεν μπορούν να μετέχουν στην αξιολόγησή των αιτήσεων.

Οι ενστάσεις εξετάζονται τόσο ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά την οποία στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης και είτε απορρίπτονται, είτε γίνονται αποδεκτές. Σε κάθε περίπτωση συντάσσεται σχετικό Πρακτικό.

Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων κοινοποιούνται αμελλητί στους αιτούντες, με επιμέλεια του Φορέα Υλοποίησης, μέσω του πληροφοριακού συστήματος, ή εγγράφως για την περίπτωση μετά την ολοκλήρωση του Προγράμματος.»

12. Το Παράρτημα V-Γ: Υπεύθυνη Δήλωση Προμηθευτή - Αναδόχου, αντικαθίσταται ως εξής:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V-Γ

**Υπεύθυνη Δήλωση (άρθρο 8 ν. 1599/1986)
Προμηθευτή Υλικών & Αναδόχου του Έργου
(εφόσον είναι το ίδιο πρόσωπο)**

Αθήνα, 4^η τροποποίηση Μάιος 2025

Υπεύθυνη Δήλωση ν. 1599/1986 Προμηθευτή Υλικών & Αναδόχου του Έργου (εφόσον είναι το ίδιο πρόσωπο)

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	TK:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Τα υλικά ή/και συστήματα, τα οποία έχω προμηθεύσει στον/στην.....με το/τα δελτίο/α αποστολής....., φέρουν την απαιτούμενη σήμανση CE για σύνολο ή για το μέρος που αφορά στα:...../δεν απαιτείται να φέρουν σήμανση CE⁽⁴⁾.

Τα ανωτέρω υλικά φέρουν τα ενεργειακά χαρακτηριστικά που απεικονίζονται στα συνημμένα, στο/στα ανωτέρω δελτίο/α αποστολής και στα αντίγραφα πιστοποιητικών (δηλώσεις επιδόσεων ή δελτία προϊόντος κατά περίπτωση).

Έχει διασφαλιστεί η ορθή και κατά το νόμο εναλλακτική διαχείριση (επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση) των Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.) / Δεν παρήχθησαν Α.Ε.Κ.Κ. ⁽⁴⁾.

Εκτελέστηκαν οι εργασίες που αντιστοιχούν στις παρεμβάσεις του Οδηγού Εφαρμογής του Προγράμματος για την αίτηση που αφορά στο ακίνητο με κωδ.....με τα ανωτέρω υλικά/ συστήματα.

.....
.....(4)

Ημερομηνία:20.....

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(i) Διαγράφεται / συμπληρώστε περιπτώσεις.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα

13. Το Παράρτημα XI Δήλωση πιστοποίησης και δικαιολογητικά, αντικαθίσταται ως εξής:

Παράρτημα XI

Υπεύθυνη Δήλωση ν. 1599/1986 για την ολοκλήρωση του έργου & Δικαιολογητικά για την Ολοκλήρωση του Έργου

(υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος)

Αθήνα, 4^η τροποποίηση Μάιος 2025

Υπεύθυνη Δήλωση ν. 1599/1986 για την ολοκλήρωση του έργου

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Στο πλαίσιο του Προγράμματος «Εξοικονομώ 2023» σας δηλώνω ότι;

Α) οι παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας της αίτησης με κωδικό υπαγωγής (αριθμός) ολοκληρώθηκαν επιτυχώς,

Β) διενεργήθηκε η δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση και εκδόθηκε το Β' Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης της κατοικίας με Αρ. Πρωτοκόλλου και Αρ. Ασφαλείας εντός του συμβατικού χρόνου υλοποίησης.

Γ) Για την υλοποίηση των εργασιών (επιλέξτε κατά περίπτωση ένα εκ των Γ.1,Γ.2 και ένα εκ των Γ.3,Γ.4):

Γ.1 Έχει διασφαλιστεί η ορθή και κατά το νόμο εναλλακτική διαχείριση (επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση) των Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.).

Γ.2 Δεν παρήχθησαν Α.Ε.Κ.Κ.

Γ.3 Έχει διασφαλιστεί η ορθή και κατά το νόμο εναλλακτική διαχείριση των Αποβλήτων Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (Α.Η.Η.Ε.).

Γ.4 Δεν παρήχθησαν Α.Η.Η.Ε.

Με την παρούσα δηλώνω ότι τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έχουν επισυναφθεί ηλεκτρονικά στο Πληροφοριακό Σύστημα. Θα ενημερώσω το φάκελο του έργου με τα εν λόγω δικαιολογητικά και θα τηρήσω το φάκελο του έργου με όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία για πέντε (5) έτη για τις περιπτώσεις ιδιοκατοίκησης ή δέκα (10) έτη για τις περιπτώσεις ενοικίασης/δωρεάν παραχώρησης, από την ημερομηνία τελικής εκταμίευσης των ωφελημάτων.

Δικαιολογητικά ολοκλήρωσης του έργου

(αναρτώνται σε ψηφιακή μορφή στο Πληροφοριακό Σύστημα)

- Βεβαίωση από το διαχειριστή του Δικτύου (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. ΑΕ) ότι υπάρχει σε ισχύ πιστοποιητικό ηλεκτρολόγου (Υπεύθυνη Δήλωση Εγκαταστάτη)
 - Βεβαίωση περαίωσης της διαδικασίας υπαγωγής της δηλούμενης κατασκευής ή χρήσης σε νόμο τακτοποίησης αυθαίρετων κατασκευών (όπου απαιτείται)
 - Σε περίπτωση Ιδίων Κεφαλαίων: Αποδεικτικά εξόφλησης ιδίων κεφαλαίων
 - Σε περίπτωση δανείου: Σε περίπτωση που δόθηκε προκαταβολή δανείου και έγινε στη συνέχεια αλλαγή προμηθευτή ή το ποσό προκαταβολής υπερβαίνει το ποσό του δανείου επισυνάπτεται το δικαιολογητικό επιστροφής του αντίστοιχου ποσού.
 - Υπεύθυνες Δηλώσεις Ν. 1599/1986 Προμηθευτών - Αναδόχων του έργου κατά περίπτωση (Παραρτήματα V-A, V-B, V-Γ)
 - Βεβαίωση άρθρου 30 Ν.4495/2017 ή Έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας ή Οικοδομική Άδεια, για εκτέλεση παρεμβάσεων (όπου απαιτείται εκ του νόμου)
 - Παραστατικά παρεμβάσεων, συνοδευόμενα από τυχόν σχετικά Δελτία Αποστολής.
 - Απόδειξη παροχής υπηρεσιών 1^{ης} ενεργειακής επιθεώρησης (Α' ΠΕΑ) συνοδευόμενη από παραστατικά εξόφλησης με συνολικό κόστος €
 - Απόδειξη παροχής υπηρεσιών 2^{ης} ενεργειακής επιθεώρησης (Β' ΠΕΑ) συνοδευόμενη από παραστατικά εξόφλησης με συνολικό κόστος €
 - Απόδειξη παροχής υπηρεσιών για την έκδοση Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου/ Αυτοτελούς Δημηγμένης Ιδιοκτησίας, συνοδευόμενη από παραστατικά εξόφλησης με συνολικό κόστος €
 - Παραστατικά επί πιστώσει παροχής υπηρεσιών τεχνικού συμβούλου έργου με συνολικό κόστος €
- Σε περίπτωση έκδοσης παραστατικού για την αμοιβή του Τεχνικού Συμβούλου από Νομικό πρόσωπο, υποβάλλεται αποδεικτικό εργασιακής σχέσης Τεχνικού Συμβούλου – Νομικού προσώπου ανάλογα με την περίπτωση:
- ο Εταίρος: Βεβαίωση από το ΓΕΜΗ στην οποία αναφέρονται οι εταίροι/μέλη ΔΣ (εκδοθείσα εντός μηνός από την ημερομηνία υποβολής)
 - ο Μισθωτός: Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (Α.Π.Δ.) (προηγούμενου μηνός από την ημερομηνία υποβολής) /Βεβαίωση απασχόλησης (εκδοθείσα εντός μηνός από την ημερομηνία υποβολής) από τον ε – ΕΦΚΑ
 - ο Σύμβαση Έργου: Σύμβαση αναρτημένη στο TAXISnet (ΥΑ Αριθμ. ΔΕΛ Β 1009011 ΕΞ 2015/23-1-2015 (ΦΕΚ 246 Β'/2015)
- Παραστατικά επί πιστώσει παροχής υπηρεσιών εκπόνησης μελέτης/έκδοσης άδειας επιλέξιμης κατά τους όρους του Προγράμματος, με συνολικό κόστος €
 - Παραστατικά καταβολής ασφαλιστικών εισφορών (εάν υπάρχουν)
 - Αιτιολογική έκθεση στην περίπτωση που η απόκλιση μεταξύ της ωφέλιμης επιφάνειας του Α και Β ΠΕΑ είναι μεγαλύτερη από $\pm 7m^2$ στην περίπτωση μονοκατοικίας/ μεμονωμένου διαμερίσματος.

Κατά τα λοιπά ισχύει η υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΥΔΕΝ/55246/807/18.05.2023 (Β' 3323) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 19 Μαΐου 2025

Οι Υπουργοί

Αναπληρωτής Υπουργός
Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ**

Περιβάλλοντος
και Ενέργειας

**ΣΤΑΥΡΟΣ Ν.
ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ**

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
 - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €.
 - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
 - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- Β.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

* 0 2 0 2 8 0 6 0 5 0 6 2 5 0 0 2 4 *